

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/59/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123209700
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123209700.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, 920 01 Hlohovec, dieťa rodičov matka: A. B. nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, zastúpená: Advokátska kancelária Lányiová, s.r.o., Nám. sv. Michala 11, 920 01 Hlohovec, IČO: 47 258 535, a otec: D. E. nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt E. XXX, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Edit Balážiková s.r.o., so sídlom Jesenského 231/5, 958 01 Partizánske, IČO: 47 239 948, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 09.01.2024, č.k. 21P/130/2023-17, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie ktorým uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 200 eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred (výrok I.), návrh matky v časti zverenia maloletého zamietol (výrok II.) určil, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej (výrok III.), ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletého v konaní (výrok IV.).

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 331 ods. 1, zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), § 2 ods. 1, § 366 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), považujúc za čiastočne osvedčené splnenie zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 1 CSP, § 366 CMP. Za osvedčené mal, že rodičia nežijú a ani nikdy nežili v spoločnej domácnosti a nemajú iné vyživovacie povinnosti. Matka býva s maloletým u svojich rodičov v obci C. a je na materskej dovolenke, poberá materský príspevok 689 eur. Otec žije v rodinnom dome svojej matky, pracuje v Nemecku a vyživovaciu povinnosť k maloletému si neplní. Podľa screenshotu z komunikácie medzi rodičmi vyplýva, že otec na svojom účte disponuje sumou 33.912,73 eura. Zohľadnil matkou uvádzané náklady na bývanie a stravu 200 eur mesačne, mesačné náklady na maloletého 55 eur náhradné mlieko, 70 eur plienky, 25 eur hygiena, 10 eur vitamíny, 70 eur oblečenie a iná výbava (celkovo 230 eur mesačne). Súd prvej inštancie návrh matky na uloženie povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého vyhodnotil ako dôvodný, keď príjem matky na materskej dovolenke je obmedzený, vykonáva celodennú osobnú starostlivosť o maloletého a otec na výživu a potreby maloletého neprispieva. Vychádzal z predpokladu, že otec je zamestnaný, jeho majetkové pomery (stav jeho účtu) sú priaznivé. Mal za to, že takto určeným výživným spolu s výživným zo strany matky budú zabezpečené výdavky maloletého v nevyhnutnej miere. Návrh matky na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti vyhodnotil ako neopodstatnený dôvodiac, že skutočnosť, že

rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, nezakladá sama o sebe potrebu bezodkladne upraviť pomery v tomto smere. Uvedená otázka bude prejednaná a rozhodnutá vo veci samej. Uviedol, že v danej veci je zrejmé, že maloletý je v osobnej starostlivosti matky, jedná sa o pokojný stav a matka neuvádza žiaden úkon, resp. správanie sa otca, ktoré by v súvislosti so starostlivosťou o maloletého mohlo byť maloletému na ujmu, resp. by ohrozovalo, či porušovalo jeho práva. Uzavrel, že za danej osvedčenej skutkovej situácie nevznikla potreba bezodkladne rozhodnúť o zverení maloletého.

3. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP odvolanie otec, navrhujúco v zmysle doplnenia odvolania zo dňa 23.02.2024, zmeniť a návrh matky zamietnuť aj v časti o výživnom. Uviedol, že matka nedodrжала ich vzájomnú dohodu o teste otcovstva a nepreukázala ňou tvrdené výdavky na maloletého. Poukázal na dĺžku trvania ich vzťahu cca šesť mesiacov, jeho prácu v Nemecku a ich sporadické stretávanie sa, z dôvodu ktorého hodnotil ich vzťah ako povrchný, ktorý zo strany matky po potvrdení tehotenstva úplne ochladol. Uviedol, že v auguste 2023 ho dotiahla na matričný úrad v F. za účelom údajného dojednania mena dieťaťa, avšak dodatočne zistil, že sa jednalo o vyhlásenie otca o uznaní otcovstva k ešte nenarodenému dieťaťu. Popísané správanie sa matky k nemu vyvolávajú pochybnosti o jeho otcovstve. Neodkladné opatrenie považoval za vydané predčasne a v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému navrhuje vykonanie testov DNA. Uviedol, že otcovstvo k maloletému síce uznal, ale s matkou boli dohodnutí, že po narodení dieťaťa podstúpia testy otcovstva. Je ochotný platiť výživné na maloletého 200 eur, avšak až potom, čo sa preukáže jeho otcovstvo. Namietal, že matka ňou uvádzané náklady na výživu a potreby maloletého v sume 230 eur nepreukázala. K jeho príjmu a majetkovým pomerom uviedol, že suma na jeho účte vo výške 34.000 eur predstavuje finančné prostriedky poskytnuté ako úver, potvrdil jeho pracovný pomer v Nemecku s príjmom 2.000 eur netto mesačne. Poukázal na svoje mesačné náklady ako 200 eur na bývanie u rodičov, 400 eur stravu, úver G. 159,19 eura, úver H. C. I. 519,16 eura, hygiena 30 eur, poistenie 21 eur. Teda po zohľadnení všetkých jeho výdavkov má príjem ako matka, ktorá po narodení dieťaťa obdržala aj príspevok 829,86 eura.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení odvolanie otca považoval za nedôvodné.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie otca dôvodné nie je.

6. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. Odvolací súd sa stotožnil tak s výkladom inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ako aj s jeho aplikáciou v danej prejednávanej veci, majúca za to, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v matkou požadovanom smere boli čiastočne splnené. Správne postupoval súd prvej inštancie, keď určil výživné na maloletého v stanovenej výške, ktoré až do rozhodnutia vo veci samej zabezpečí výživu a potreby maloletého v nevyhnutnej miere. V odvolaní otca neboli uvedené žiadne nové skutkové okolnosti vo veci určenia výživného na maloletého, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto odvolaní napadnutej časti.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Formou procesného inštitútu neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je možné nariadiť platenie výživného výlučne iba v nevyhnutnej miere. To znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov rodičov a maloletého dieťaťa zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon rodine), čo je povinnosťou meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh. Celkové pomery, ktoré determinujú spôsobilosť primárneho rodiča poskytovať dieťaťu výživu, sú rovnako ako u druhého rodiča, predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Výživné neodkladným opatrením nemožno preto určiť na základe predpokladaných pomerov povinného rodiča, ale len v miere nevyhnutnej pre zabezpečenie základných existenčných potrieb dieťaťa.

14. Osobitnej povahy tohto procesnoprávneho inštitútu zodpovedá aj zjednodušený a zrýchlený postup pri rozhodovaní (spravidla súd rozhodne bez výsluchu, bez vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania). Dokazovanie má povahu osvedčovania, čo znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

15. Odvolací súd s poukazom na zásady určovania výživného v nevyhnutnej miere (§ 366 CMP) a skutkový stav vyplývajúci z návrhu matky a odvolania otca, dospel v súlade so súdom prvej inštancie k záveru o dôvodnosti návrhu matky v tejto časti. V danom prípade bolo potrebné vyhodnotiť, či sú, a v akom rozsahu ohrozené základné existenčné potreby maloletého, ktorého finančné nároky znáša matka sama, pričom otec na jeho výživu a potreby neprispieva v žiadnom rozsahu. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia súd dokazovanie nevykonáva a vychádza iba z osvedčených skutočností, pričom otec v odvolaní nevyvrátil tvrdenie matky, že si svoju vyživovaciu povinnosť neplní. Bez právneho významu je argumentácia otca, že je ochotný platiť výživné na maloletého 200 eur, až po preukázaní jeho otcovstva, ktoré sám a dobrovoľne uznal. Za daného osvedčeného stavu, spĺňa rozhodnutie súdu prvej inštancie zákonné predpoklady § 366 CMP, pre dočasné zabezpečenie základných životných potrieb maloletého. Odvolanie otca vo vzťahu k výroku o výške výživného v nevyhnutnej miere odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné. Pokiaľ otec tvrdí, že matka vyčíslené náklady na maloletého nepreukázala odvolací súd dopĺňa, že pri ich zohľadnení súd prvej inštancie správne vychádzal zo všeobecných cien potravín a služieb ako aj vecí (ako napr. ošatenie, drogéria, plienky) nevyhnutných pri starostlivosti o novonarodené dieťa. Preto v rozsahu, ako ich matka vyčísliła, ich nebolo dôvodné spochybňovať a zodpovedajú aj požiadavke nevyhnutnej miery zabezpečenia potrieb maloletého v jeho veku. Správne súd prvej inštancie zohľadnil okolnosť, že matka bez akejkoľvek participácie otca zabezpečuje celodennú osobnú starostlivosť o maloletého, nepracuje a jej príjmom sú výlučne štátne sociálne príspevky, z ktorých finančne pokrýva svoje osobné potreby a potreby maloletého. V uvedeného osvedčeného skutkového stavu je určenie povinnosti otcovi platiť výživné na maloletého plne opodstatnené. Konečnú výšku výživného ustáli súd prvej inštancie v konaní vo veci samej po vykonaní dokazovania.

16. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. o výživnom na maloletého ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie vo veci samej končí.

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).